

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7P/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319203350
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5319203350.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ G. R., X.. XX. XX. XXXX C. X/ F. R.Á., X.. XX. XX. XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pracovisko: A. Hlinku 8, 022 01 Čadca, deti rodičov: matky - H. R., K.. M., X.. XX. XX. XXXX, L. XXX XX R. XXX, zastúpená: JUDr. Bohuslav Majchrák, advokát, spol. s r. o., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 36 416 525 a otca - V. R., K.. R., X.. XX. XX. XXXX, L. XXX XX R. XXX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, taktó

rozhodol:

I. Súd u r č u j e vyživovaciu povinnosť otca za obdobie od 01. 09. 2019 do 08. 07. 2020 na maloletého G. R., X.. XX. XX. XXXX, vo výške 175,- € mesačne a na maloletú F. R., X.. XX. XX. XXXX, vo výške 75,- € mesačne, ktoré výživné j e p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

II. Zameškané výživné za obdobie od 01. 09. 2019 do 08. 07. 2020 na maloletého G. R., X.. XX. XX. XXXX, v sume 1.475,- €, j e o t e c p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach po 100,- € spolu s bežným výživným určeným Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 23. 06. 2020, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Zameškané výživné za obdobie od 01. 09. 2019 do 08. 07. 2020 na maloletú F. R., X.. XX. XX. XXXX, v sume 475,- €, j e o t e c p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach po 50,- € spolu s bežným výživným určeným Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 23. 06. 2020, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 18. 12. 2019 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že súd zverí maloletého G. a maloletú F. do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka je ďalej oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu maloletých detí, a to na maloletého G. sumou 175,- € a na maloletú F. sumou 75,- € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 09. 2019 a styk otca s maloletými deťmi sa neupraví. V návrhu uviedla, že otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti v mesiaci august 2019 (bývali spoločne v rodinnom dome jej rodičov). Od tejto doby na maloleté deti neprispieva žiadnym výživným. Na výživu maloletých detí prispel len raz, a to sumou 100,- €, čo je vzhľadom na potreby maloletých detí a možnosti a schopnosti otca, nedostačujúce.

Tiež sa o ne nezaujímajú, o maloleté deti sa osobne nestará a od času odchodu zo spoločnej domácnosti maloleté deti ani nenavštívil. Všetka starostlivosť o ne je tak na nej ako matke. Otec si preukázateľne od doby svojho odchodu zo spoločnej domácnosti neplní svoje rodičovské povinnosti k maloletým deťom v rozsahu tak, ako mu to jeho možnosti a schopnosti dovoľujú a správa sa k nim a ich potrebám úplne ľahostajne. S prihliadnutím na existujúci stav osobnej starostlivosti o maloleté deti navrhuje, aby súd rozhodol tak, že maloleté deti budú zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude maloleté deti zastupovať a spravovať aj ich majetok. Maloletý G. navštevuje 3. ročník ZŠ Skalité - Ústredie. Mesačné výdavky na maloletého G. špecifikovala nasledovne: ošatenie, obuv 50,- €, záľuby 80,- € (športový hokejový klub v Třinci), školné v jazykovej škole 25,- €, vreckové 20,- €, mobilný telefón 15,- €. Maloletá F. zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie, o túto sa stará osobne s pomocou jej rodičov, kde bývajú. Výdavky na ošatenie a obuv pre maloletú F. sú vo výške 40,- € mesačne. Jej príjmom je príjem z rodičovského príspevku, ktorý poberá od Sociálnej poisťovne vo výške 250,- €, ďalej jeho dopĺčanie z poistenia u bývalého zamestnávateľa v Českej republike vo výške 200,- € (toto platilo len do 30. 11. 2019 a od 01. 12. 2019 už tento príjem nemá), a aby vedela užiť seba a maloleté deti, z občasnej brigády má príjem 200,- €. Z tohto príjmu mesačne uhrádza: náklady na stravu mesačne v práci cca. 60,- €, ošatenie, obuv 30,- €, poplatky, telefón (v tom aj synov telefón, aj internet) 70,- €, náklady na domácnosť - potraviny 300,- €, iné náklady na domácnosť (hygiena, chémia...) 70,- €, spolu v priemere 530,- €. Pri zásade, že maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, je na strane ich maloletých detí právo, aby otec na maloleté deti prispieval mesačne výživným, a to na maloletého syna sumou 175,- € a na maloletú dcéru sumou 75,- €, a to odo dňa 01. 09. 2019, odkedy opustil spoločnú domácnosť a na maloleté deti si riadne neplní svoju vyživovaciu povinnosť. K uplatneniu nároku na výživné spätne od 01. 09. 2019 uviedla, že skôr sa na súd obrátiť nemohla z dôvodu priority najskôr sa postarať o maloleté deti a popri tom si zabezpečiť aj nevyhnutné prostriedky na konanie pred súdom a hneď, ako sa jej dá, tak činiť podaním tohto návrhu.

2. Otec sa k návrhu, ktorý mu bol doručený do vlastných rúk dňa 23. 07. 2020, písomne nevyjadril a v priebehu konania bol nečinný.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil otec a kolízny opatrovník. Otec svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil a nežiadal z vážnych dôvodov o odročenie pojednávania. Kolízny opatrovník neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a žiadal, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na uvedené súd vec prejednal v neprítomnosti otca a kolízneho opatrovníka a vo veci rozhodol.

4. Súd z úradnej činnosti zistil, že Okresný súd Čadca Rozsudkom sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 26. 06. 2020 manželstvo matky a otca maloletých detí rozviedol, maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi uložil povinnosť prispievať na čas po rozvode manželstva na výživu maloletého G. sumou 175,- € mesačne a na výživu maloletej F. sumou 75,- € mesačne, vždy do 20.dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09. 07. 2020. V danom čase poberala matka rodičovský príspevok vo výške 370,- € mesačne a brigádnu činnosťou v kaviarni si privyrábala približne 200,- € mesačne. V spoločnej domácnosti žila s rodičmi, bratom a jeho synom. Na spoločné výdavky, ako je elektrina, prispievala min. 50,- € mesačne. Pri kúpe stravy sa striedajú tak, že každý z nich urobí veľký nákup a tieto náklady na stravu sú vo výške 200,- € mesačne. Maloletý G. navštevuje 3. ročník základnej školy a v rámci mimoškolských činností sa venuje hokeju v Třinci, s čím sú výdavky v priemer 80,- € mesačne. Chodíva do jazykovej školy na angličtinu, náklady sú 20,- až 25,- € mesačne. Synovi dáva vreckové mesačne 20,- €, ktoré si syn šetrí na sporiacom účte. Okrem toho má výdavky na telefón 15,- € mesačne. Maloletá F. nechodí do materskej školy, výdavky sú najmä na ošatenie, pretože rýchlo rastie a tiež na plienky vo výške 20,- € mesačne. Otec bol zamestnaný v spoločnosti Škoda Auto, a. s., Mladá Boleslav od 01. 02. 2020. Jeho výplata za prvých 4 mesiace bola vo výške 19.000,- Kč, 23.000,- Kč, 24.000,- Kč a 26.000,- Kč. Za nájom platí 8.000,- Kč mesačne, cestovné do práce 2.000,- Kč mesačne. Okrem toho má dlhy voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni a VÚB, ktoré sa snaží splácať. V predmetnom konaní otec súhlasil s návrhom matky v celom rozsahu, vrátane výšky výživného.

5. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods.1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na

schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1, prvá a druhá veta Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Vzhľadom k tomu, že Rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2009 zo dňa 23. 06. 2020, ktorým súd manželstvo rozviedol a rozhodol o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, nadobudol právoplatnosť dňa 09. 07. 2020, nie je už toho času dôvodné rozhodovať o zverení maloletých detí do starostlivosti niektorého z rodičov a úprave styku s maloletými deťmi na čas do rozvodu, v tejto časti predmet konania odpadol (nakoľko nie je dôvod rozhodovať o týchto otázkach spätne, so spätnou účinnosťou) a opodstatnené je len rozhodovať o výživnom na čas do rozvodu manželstva, nakoľko matka maloletých detí vykonávala výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti odo dňa, kedy otec opustil spoločnú domácnosť v auguste 2019 a otec si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom riadne. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol len o návrhu matky na určenie výživného za obdobie od 01. 09. 2019 do rozvodu manželstva, ktoré bolo rozvedené dňom 09. 07. 2020.

7. Právnym základom určovania výšky vyživovacej povinnosti je ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Rozhodujúcim kritériom je preto porovnanie pomerov zainteresovaných osôb v aktuálnom (rozhodnom) období s pomermi v období predošlej úpravy výživného. Nadväzne je neprípustné v rámci konania o zmene výživného opätovne prehodnocovať skutočnosti, ktoré boli predmetom posúdenia pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom, resp. opätovne posudzovať správnosť/opodstatnenosť už právoplatne stanovenej výšky vyživovacej povinnosti. Inými slovami významnými sú len tie skutočnosti, ku ktorým došlo po predošlom rozhodnutí o vyživovacej povinnosti. V danom prípade z opísaného/určujúceho aspektu skutočne nie je možné - i vzhľadom na krátky časový odstup od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti (cca 1 mesiac) - konštatovať existenciu relevantnej zmeny pomerov na strane maloletých detí, resp. rodičov. Zároveň súd konštatuje, že žiaden z účastníkov ani netvrdil, že by k takejto podstatnej zmene pomerov došlo. Preto z týchto dôvodov, keďže súd nemal tvrdenú a ani preukázanú žiadnu podstatnú zmenu pomerov na strane žiadneho z účastníkov konania a otec sa v priebehu konania

k výške výživného nevyjadril, zaviazal otca k povinnosti prispievať na čas do rozvodu manželstva na výživu maloletých detí v zmysle návrhu matky maloletých detí a tak ako bolo rozhodnuté Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2009 zo dňa 23. 06. 2020, a to na maloletého G. sumou 175,- € mesačne a na maloletú F. sumou 75,- € mesačne.

8. Matka žiadala priznať výživné od 01. 09. 2019. Súdne konanie sa začalo dňa 18. 12. 2019, kedy bol súdu doručený Návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. V zmysle § 77, ods. 1, veta druhá Zákona o rodine, výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Matka uviedla, že dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v tom, že otec zo dňa na deň odišiel z domu, prestal sa starať o deti, o rodinu, viedol záhaľčivý život a taktiež aj mimomanželský pomer a v dôsledku týchto skutočností mala matka svoje osobné problémy, ktoré jej bránili skôr osloviť právneho zástupcu a podať návrh na súd. Taktiež si matka myslela, že si otec začne plniť vyživovaciu povinnosť dobrovoľne. Súd tieto dôvody uvádzané matkou vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa, berúc do úvahy skutočnosť, že otec nenamietal a nerozporoval návrh matky, ktorým žiadala určiť výživné od 01. 09. 2019, preto súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí počnúc dňom 01. 09. 2019.

9. Vzhľadom k tomu, že súd určil výživné späťne od 01. 09. 2019 do 08. 07. 2020, bolo potrebné rozhodnúť aj o zameškanom výživnom za uvedené obdobie. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že otec zaplatil na výživnom v decembri 2019 sumu 100,- €, v marci, apríli a máji 2020 po 100,- € každý mesiac a v júni 2020 sumu 150,- €, t. j. spolu 550,- € na obidve maloleté deti. Súd pri rozhodovaní túto sumu rozdelil rovným dielom a sumu 275,- € započítal na výživné na každé maloleté dieťa. Otec mal za uvedené obdobie od 01. 09. 2019 do 08. 07. 2020 zaplatiť na výživnom na maloletého G. sumu 1.750,- € (175,- € x 10 mesiacov) a na maloletú F. sumu 750,- € (75,- € x 10 mesiacov). Následne súd od týchto súm odpočítal výživné uhradené otcom v uvedenom období na každé dieťa vo výške 275,- € (spolu uhradené výživné 550,- €). Pre úplnosť súd uvádza, že pri výpočte zameškaného výživného bral do úvahy úhrady otca uskutočnené v dňoch 10. 07. 2020 a 10. 08. 2020 po 250,- € každý mesiac a tieto zohľadnil ako úhradu výživného za mesiace júl 2020 a august 2020. Súd má za to, že úhrada na výživnom zo strany otca dňa 10. 07. 2020, bola úhradou výživného v zmysle Rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 23. 06. 2020, nakoľko táto bola uskutočnená zo strany otca po vyhlásení tohto rozsudku a jeho právoplatnosti a suma, ktorú otec na výživnom zaplatil, plne korešponduje s výškou výživného určenou v predmetnom rozsudku. Z tohto dôvodu súd pri rozhodovaní bral do úvahy, že výživné vo výške 250,- €, ktoré otec zaplatil dňa 10. 07. 2020, bolo výživné za mesiac júl 2020. Keďže súd mal za to, že otec výživné za mesiac júl 2020 uhradil dňa 10. 07. 2020, nevznikol otcovi nedoplatok na výživnom za daný mesiac, a preto nebol započítaný k výške zameškaného výživného, hoci tak matka navrhovala. Keďže výživné je splatné mesačne vopred, v zmysle Rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 23. 06. 2020, je otec povinný zaplatiť výživné za mesiac september 2020 do 20. 08. 2020.

10. Súd umožnil otcovi uhradiť zameškané výživné v súlade s § 232, ods. 3 a 4 CSP v mesačných splátkach po 100,- € na maloletého G. a 50,- € na maloletú F. s prihliadnutím na výšku zameškaného výživného a súhlas matky s úhradou zameškaného výživného v takýchto splátkach, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Zameškané výživné bude splatné spolu s bežným výživným, ktoré bolo určené Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/47/2019 zo dňa 23. 06. 2020.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Čadca.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.